

Tėvynė

KAS GIRDĖT PAS MUS IR KITUR

BUSIMOJO SLA 56 SEIMO RENGIMO KOMISIJA PLEČIA SAVO VEIKLĄ

Papildomai prie informacijų, kurios buvo įdėtos praeitame numeryje, galime pranešti, kad gegužės 4 dienos susirinkimas buvo ypatingai gyvas. Jame dalyvavo nauji veikėjai, kurie padarė naudingus pasiūlymus.

Kadangi šiame susirinkime dalyvavo daugiau moterų veikėjų, tai buvo nutarta jas pakviesti, kad arčiau pasirūpintų šio seimo rengimo darbais. New York'e yra nemaža problema surasti tinkamą ir nebrangų viešbutį. Šiuo reikalu pažadėjo pasirūpinti gerai New York'ą pažįstančios veikėjos — B. Spudienė, A. Šateikienė ir L. Gudulienė.

Būsiamam seimui rengti artimiausias susirinkimas komiteto numatytas birželio 6 d. 7:30 val. vakaro. Į šį susirinkimą norima sukviesti daugiau patyrusių veikėjų ir sudaryti reikalingas seimui organizuoti komisijas.

Dr. L. H. Sullivan, kalbėdamas Chicagoje, pareiškė, kad jau greitai, gal 1990 metais, pusė šio miesto gyvens iš iau-namų valstybės pašalpų.

Antrąjiam Pasauliniam karii jau baigiantis, rusai Lietuvoje į karo tarnybą buvo pašaukę viso 108,378 vyrus. Tik vienam Kaune stojo 10, 145 vyrai.

Litas Travel Service. — Tokiu vardu Woodhaven'e atidarytas kelionių biuras, kuriame vadovauja žinomas sportininkas ir visuomenininkas V. Gerulaitis.

Vilkas rengia leidinį apie 1939 - 40 metais hitlerinės Vokietijos ir bolševikinės Rusijos sutartį paimti Baltijos valstybes ir pasidalinti įtakų sferomis.

Kartūnų balius turi įvykti Dellande, kurį rengia Lituanica medžiotojų ir meškeriojų klubas. O Joninės rengiamos St. Catharines mieste irgi Kanadoje, birželio 28 dieną.

SLA NARIAMS

kelionė į Europą

Kelionę organizuoja SLA generalinis organizatorius Alex Lauraitis.

KELIONĖ Į EUROPA prasideda July - Liepos 14 d. ir grįžtama į Ameriką August - Rugpjūčio 4 dieną.

Numatoma aplankyti šiuos gražius ir naudingus pažinti miestus: Brüsselis, Coblenca, Heidelbergas, Wiesbaden, Miunchenas, Salzburgas, Viena, Bled — Jugoslavi-ją, Veneciją, Florenciją, Roma, Lucerne, Bad Kreuzbach ir Kiolnas-Cologne.

Šios ekskursijos reika bi prašoma kreiptis tokiu adresu: Alex Lauraitis, 4645 S. Ashland Av., Chicago, Ill., 60609. Telefonas — LA 3-8775

Tie SLA nariai, kurie gyvena ne Chicagoje, gali laikais užklausti Alex Lauraitį apie šios kelionės sąlygas ir jis visiems greitai atsakys, pranešdamas visas reikalingas žinias, suteikdamas geriausius patarimus.

J. Kajeckas, Lietuvos Atstovas Washingtone, Jančaitytės - Jurkienės 75 metų sukakties proga iškėlė jos nuopelnus lietuvių veikloje. Jis nurodė, kad dar 1917 metais, kai JAV prezidentas Wilsonas paskelbė Lietuvių Dieną, solenizantė, gyvenusi tuo metu Rochesteriye, N. Y., jau dalyvavo rinkliavoje. Vėliau ji Tautos Fondo sekretorė. Nuo 1925 metų ji buvo Washingtono Veteranų ligoninėje gailėtingoji sesuo. Ji parėmė kiekvieną kilnų lietuvišką darbą, pavyzdžiui kada lakūnas Feliksas Vaitkus rengėsi Lithuanica II-ja skristi į Lietuvą, gavo gražų jos pritarimą. Pažymėtina, jog L. Jančaitytė - Jurkienė yra mūsų Susivienijimo narė. Taip pat ji priklausanči ir R. K. Susivienijimui.

Upytės Klubas Chicagoje veikia sėkmingai. Šios Lietuvos dalies buvusieji gyventojai, ar jų ainiai tebėra geri senosios Upytės patriotai. Labai sentimentali, kad šie Upytės gerbėjai dar susirenka, dūo parengimus ir suburia nemažą skaičių lietuvių. Toks yra didelis troškimas mūsų žmonių kartu būti, bendrauti ir lietuviškas nuotakas palaikyti. Neseniai Vengeliauskienės svetainėje Upytės Klubas turėjo platų susirinkimą. Pirminkas J. Kiaunė atidarė susirinkimą, toliau sekė B. Zemgulyš, Mary Radziukinas ir daugelio kitų kalbos. Griaudingai skamba šio klubo pranešimas, kad jie rūpinasi susirgusiais savo nariais, jiems padeda. Tai lietuviško solidarumo kilnus ženklas. Upytės klubo piknikas įvyks birželio 29 d. Bruzgulenės darže. Tad gerbkime tokius senosios Lietuvos vardais pakrikštytus klubus, jie atlieka didelį darbą, kuris kitiems atrodo mažas.

Vaikų Namai Chicagoje, įsteigti Montessori draugijos, veikia 2743 West 69th St. Jie skelbia "Open House" ir kviečia visą lietuvių visuomenę juos aplankyti. Domės Petrutytės vadovaujama ši lietuviška mokykla gyvuoja jau šešeta metų. Vaikai priimami nuo 2 su puse iki penkių metų. Įkvėpkime jaunąjį kartai lietuvių dvasią iš pačių jaunųjų dienų.

Valentina Kojalienė gegužės 4 dieną Orchestra Hall, Chicagoje, surengė didelį koncertą. Gaila, kad lietuviai nepasistengė tiek gausiai atsilankyti, kiek reikėjo. Bet pats koncertas praėjo pažymėtinu sėkmingumu. Susirinkusi publika dainininkę priėmė nepaprastai šiltai.

DVIDESIMTYPENKTASIS MARGUCIŲ PARENGIMAS Tradicinis margučių parengimas, kurį šiemet rengė 7-ta LDD kuopa, buvo iš eilės 25-ias. Narių ir svečių prisirinko pilna Bručo salė.

Kaip kasmet, taip ir šiemet, įvyko margučių konkursas, ir tiems, kurie buvo atsinešę gražiausiai nudažytus margučius, paskirtos premijos Pirmoji premija teko St. Petrašiui, II-ji — A. Šilbajoriui, III-ji — Onai Petrašienei ir IV-ji — A. Žaliaduoniui.

Vakaro programai vadovavo Bronė Spudienė, kuri jau 26 metai pirmininkauja tos kuopos valdybai. Margučių šventės ir bendrais klausimais buvo pakviesti kalbėti įvairių organizacijų atstovai. Jų tarpe kalbėjo E. Mikuziūtė, SLA ižd., ilgametis 54 siuvėjų lo-kalo pirm. J. Zaveckas, to paties lokalo biznio reik. vedėjas Vyta. Ubara, adv. Stp. Briedis, Ant. Šateika, sek. J. Vilkaitis, Vienybės red. J. Valaitis, Alice Lukienė, vienintėlė lietuvių kontraktorė Marytė Dirzienė, dr. J. Stukas ir kt.

Atlanto pakraščio lietuviai skautai suvažiavime Hartforde, Conn.

30 SVENTŲJŲ ISBRAUKTA IŠ SĄRAŠO

Vatikano parėdymu iš Romos Katalikų šventųjų kalendoriaus išbraukti 29 šventieji, dalis tų šventųjų buvo katalikų pasaulyje labai populiari. Aiškinamas šis žygis tuo, jog kai kurie šventieji buvo pradėti garbinti tik dėl legendų, kurios surištos su jų vardais. Dėl kai kurių šventųjų esama abejonų, ar apamai jie kada nors tikrumoje egzistavo. Žodžiu, išbrauktieji neturės jiems skirtų švenčių ir toliau bažnyčia juos užmirš. Sakysim, šventasis Kristupas, kuris ben drai šių dienų pasaulyje buvo populiarius, nes buvo laikomas globėju keliauninkų, pradedant pėsčiais ir baigiant sprausminiu lėktuvų pilotais, dabr išbraukiamas iš šventųjų. Kristupas buvo įėjęs į Lietuvos istoriją, nes sename Vilniaus herbe jis pavaizduotas bren-dantis per vandenį su Kristum - kūdikiu ant pečių. Neliko šventųjų tarpe nė Mikalojaus — Santa Klaus, Kalėdų senelio, kuris debesimis važiuodavo briedžius į roges pasikinkes. Visi Jurgiai, tur būt, nusimins, kad jų patronas neteko švent-ojo aureolės. O kaip gi kilmingai Jurgis atrodė, "dzida perversdamas smaką" ir gelbėdamas karalaitę. Lygiai ir Uršulė, o Uršulių lietuvių tarpe juk buvo tūkstančiai, negailestingai pašalinta iš garbingųjų aukštybių. Lietuvos kaimuose dažnam name daugelis mūsų matėme paveikslus, kur Uršulė pagarbijo sienos vietoje "su tavrčkomis savo" žibėjo auk-siniuose spinduliuose. Na, ir kiti mažiau populiariūs šven-tieji jau neminimi naujame ka-lendoriuje.

Vatikanas, reikia pabrėžti, pasielgė gudriai: jis nepaskelbė nė vieno šventojo vardo, kuris būtų panaikintas. Vatikanas padarė tik tiek, kad kai kurių vardų toliau jau neįjungė į šventųjų rekordus. Tuo būdu jie palikti nuosaliai, kaip ir užmiršti. Bet kas norėtų pamėgtus šventuosius gerbti, — prieštaravimų nėra.

Nado Rastenio portretas ir biografija duodami Baltimorėje leidžiamam magazine Scinitar and Songs, kur yra šio autoriaus vertimai į anglų kalbą K. Binkio, Kleofa Jurgelio ir Antano Baranauko kūrinii.

Pavasario šūpinį rengia Miami Beach, Fla., lietuviai, Machinist Building salėje, gegužės 24 d. Programą atliks Stasys Kalvaitis ir Ona bei Andrius Mironai.

VINCO KALVELIO PELE-NUS PALAIDOS CHICAGOJE Gegužės pabaigoje Chicago Tautinėse kapinėse bus pala-idoti Vinco Kalvelio pelenai. Į Chicago tuo reikalu iš New York'o vyks delegacija, vado-vaujama Bronės Spudienės, ku-ri kartu su adv. Stp. Briedžiu ir kitais 7 LDD kuopos valdy-bos nariais vykdys velionies te-stamentą. Velionis buvo pave-dęs 7 LDD kuopai rūpintis jo

laidotuviemis.

Vincas Kalvelis, eilės lie-tuviškų organizacijų narys ir veikėjas, 79 metų amžiaus, mi-rė balandžio 7 d. Brooklyne. Jo palaikai buvo pašarvoti Šalinskienės laidotuvių koplyčioje, kur balandžio 9 d. įvyko atsisveikinimas. Jam vadovavo 7 LDD kuopos pirm. Br. Spudienė. Tai kuopai velionis pri-klausė nuo 1933 m. Kalvelis taip pat buvo ilgametis SLA narys. Soc. demokratų centro vardu kalbą pasakė J. Pakal-ka, LDD vardu — adv. Stp. Briedis, Menininkų sąjungos - Vitalis Žukauskas, Atletų Klubo — Frank Venis, Piliečių Klubo — jo ižd. Simas ir kt.

Velionies palaikai buvo su-deginti Fresh Pond kremato-riume balandžio 10 d. ir ten pa-

likti su urna ligi jų paskutinės kelionės į Chicago.

Vincas Kalvelis į Ameriką buvo atvykęs 1908 m. Pradžioje apsigyveno Hartforde, Conn. Tenai, tarp kitų dalykų, vado-vavo chorui, priklausė eilei lie-tuviškų organizacijų. Brookly-ne Kalvelis gyveno nuo 1933 metų, tam tikrą laiką turėda-mas laikrodžių taisymo ir par-davimo biznį, o vėliau dirbo Bulova kompanijoje.

1965 m. Kalvelis su eks-kursantų grupe lankėsi Lietu-voje ir iš ten atsivežė žiupsne-lį lietuviškos žemės, kuri, jo prašymu, bus išbarstyta ant jo kapo Chicagoje.

V. Kalvelis buvo kilęs nuo Kuršėnų, kur liko jo brolis Domininkas su šeima, o Brook-lyne — pusseserė Augustienė.

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalpų savaitinė atskaita

ISMOKAMOS APDRAUDOS

Gegužės 10, 1969

KAZYS PIKELIS, 43 kp., So. Boston, Mass., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio 15, 1922 m., mirė kovo 20, 1969 m. Apdrauda išmokėta velionies dukteriai, Ann M. Janosky.

VINCAS KALVELIS, 38 kp., Brooklyn, N. Y., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė lapkričio 22, 1915 m., mirė balan-džio 7, 1969 m. Velionies apdrauda išmokėta SLA 38 kuopai, Brooklyn, N. Y.

IGNAS BAKUNAS, 115 kp., Wilkes Barre, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė kovo 4, 1923 m., mirė lapkričio 4, 1968 m. Velionies apdrauda išmokėta Nukryžiuoto Jėzaus Seserims, Elmhurst, Pa.

MARY CASPER, 126-Pav. kp., New York, N. Y., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė lapkričio 2, 1920 m., mirė kovo 11, 1969 m. Apdrauda išmokėta velionės dukteriai, Isabelle B. Casper.

SIMON KAPOZSIUS, 203 kp., Sebastopol, Pa., gimęs Se-bastopol, Pa. Prie SLA prisirašė liepos 2, 1949 m., mirė balan-džio 27, 1969 m. Apdrauda išmokėta velionies žmonai, Edna Kaposzius.

STASIS NARVIDIENE, 208 kp., Chicago, Ill., gimusi Lie-tuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 16, 1923 m., mirė kovo 29, 1969 m. Apdrauda išmokėta velionės vyrui, Michael Narvid.

ANELE MALINAUSKIENE, 212 kp., Kenosha, Wis., gi-musi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 5, 1925 m., mi-rė balandžio 24, 1969 m. Apdrauda išmokėta velionės dukte-riai, Lucille Layden.

KONSTANCIJA BOBINAS, 301 kp., Cicero, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė spalio 27, 1951 m., mirė balan-džio 23, 1969 m. Apdrauda išmokėta velionės sūniui, Feliksui Bobinui.

ANDRIUS KACELIAUSKAS, 352 kp., Detroit, Mich., gi-męs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė lapkričio 14, 1915 m., mirė balandžio 12, 1969 m. Apdrauda išmokėta velionies sūniui, Mi-kui Kaceliauskui.

Viso \$ 4,514.00

Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$46,221.00

TAUPOMOJO APDRAUDA

Vilija M. Bankus, 352 kp., Detroit, Mich. \$ 500.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$6,500.00

ISMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

Gegužės 10, 1969

V. Brazienė, 275 kp., Springfield, Ill., sir. 3 sav. \$19.50
S. Jancauskas, 308 kp., Brookline, Mass., sir. 7 sav. 2 d. 53.25
A. Pauza, 352 kp., Detroit, Mich., sir. 11 sav. 6 d. 54.76

Viso \$127.51

Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$5,327.94

B.PIVARONIENE, SLA Sekretorė

REMKIM SLA FONDUS!

SLA turi keletą Fondų:

MOKSLEIVIŲ — teikti stipendijas jaunimui siekiančiam mokslo.

NAŠLIŲ IR NAŠLAIČIŲ — padėti SLA nariams ir šeimoms, patekusioms į medžiaginius sunkumus.

TAUTISKŲ CENTŲ — kultūriniais ir tautiniams darbams finansuoti.

Taip pat veikia

SLA TAUTINĖ FONDACIJA — labdaros ir švietimo darbams palaikyti.

Susivienijimo kuopos ir apskritys parenkime tuos fon-dus savo aukomis, kad sutelktų daugiau lėšų, galėtu-me geriau atlikti Susivienijimo kilnius darbus.

SLA kuopos, apskritys ir nariai prašom! aukas siųsti:

Lithuanian Alliance of America

307 W. 30th Street New York, N. Y. 10001

Tel. VI 7-4499

SHALINS

(SHALINSKAS)

Funeral Home

84-02 Jamaica Ave.

(at Forest Parkway Station)

Woodhaven, N. Y. 11421

Suteikiam garbingas laidotu-
ves. Koplyčias suteikiam na-
mokamai visose miesto dalvse

F. W. SHALINS ir
J. B. SHALINS

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.

NAUJIENOS spausdina svarbiausius lietuvių gyvenimo reikalus liečiančius straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiems pareikšti savo nuomonę.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: Chicagoje ir prie-miestuose metams \$16.00, pusei metų — \$8.50, trims mėnesiams — \$4.50, vieneriems mėn. — \$1.50. Kitose JAV vietose: metams — \$14.00, pusei metų — \$7.50, trims mėnesiams — \$4.00, vieneriems mėn. — \$1.50. Kanadoje: metams — \$18.00, pusei metų — \$10.00, vieneriems mėn. — \$2.00. Užsieniuose: metams — \$21.00, pusei metų — \$11.00, vieneriems mėn. — \$2.50.

NAUJIENAS gausite, jei pasiųsite čekį, arba Money Order tokiu adresu:

1739 S. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

Dirva

TAUTINĖS

MINTIES

LAIKRAŠTIS

Išleistas 1915

6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44109

Gausiai iliustruotas laikraštis, išeinąs 2 kartus į savaitę:

Trečiadieniais ir penktadieniais

Prenumeratos kaina metams — \$13.00, pusei metų — \$7.00.

Susipažinimui — 2 savaites siunčiame nemokamai

— Leidžia —

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

KELEIVIS

Aišku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 61-sius metus. Jį vieni giria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti. Kodėl?

Todėl, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės rašyti. Teisingomis žiniomis iš visu (daug rašo ir apie dabartinį Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 60 metų pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

Keleivis duoda ir teisinių patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$5.00.

Keleivio Administracijos gaunamas 1969 metų kalendorius, kaina \$1.00

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127